

Заповѣдъта за настѫплението се предаде на командира на бригадата, но може да се каже, че настѫплението бѣше вече започнато преди получаване на тая заповѣдь и то по инициативата на офицеритѣ и войницитѣ. Въ сѫщото време началникътъ на дивизията, съ щаба си, припускаше къмъ 3-а бригада, при което началникътъ на щаба бѣше леко раненъ отъ шрапнеленъ куршумъ¹⁾.“

Когато стигна при бригадата, началникътъ на дивизията извика: „Трета бригада напредъ!“. Тогава всички дружини тръгнаха въ една линия, право предъ себе си. Само 4-а дружина отъ 44-и полкъ вървѣше задъ 2-а дружина отъ сѫщия полкъ.

Когато стигнаха гребена, дружинитѣ преминаха въ боенъ редъ и се спуснаха по полегатия склонъ на Карагачъ дере.

Това смѣло, безогледно движение на прѣсни войски смути даже и турска артилерия, която за мигъ прекрати стрелбата, но скоро тя се опомни и обсипа съ шрапнели пжтя на бригадата.

При настѫплението нѣкои отъ ротитѣ пѣеха народния химнъ, други викаха „на ножъ“ и „ура“. Много отъ войницитѣ издигаха, потърсваха пушкитѣ и показваха ножоветѣ на врага. По пжтя тѣ срѣщаха групи отстѫпващи отъ разни полкове и ги увличаха съ себе си. Трѣбва да се забележи, че не всички отъ първата линия на 7-и, 8-и и 31-и полкове бѣха отстѫпили. Цѣли взводове отъ нѣкои роти и роти отъ нѣкои дружини и по-голѣмата часть отъ дружинитѣ останаха въ бойната линия, защото турска пехота не продължи настѫплението, а пѣкъ артилерията пренесе огъня по отстѫпващите. Така че, когато дружинитѣ наблизиха Карагачъ дере, тѣ се усилиха не вече съ уплашени бѣглеци, а съ най-храбритѣ бойци отъ дветѣ действуващи бригади. По този начинъ резервната бригада увлѣче напредъ цѣлата 4-а дивизия.

Преминаването бѣгомъ зонитѣ, обстрелвани съ силенъ кръстосанъ артилерийски огънь, и присъединяването на многото отстѫпващи групи причиниха голѣмо размѣсване. При все това, дѣлго време ротитѣ и дружинитѣ запазиха своитѣ поддръжки. При Карагачъ дере, обаче, тѣ настигнаха 1-а дружина отъ 43-и полкъ и завариха много групи неотстѫпили храбреци отъ 1-а и 2-а бригади. Тукъ вече всички дружини и въ дружинитѣ всички роти, размѣсени съ групи отъ 1-а и 2-а бригади, се слѣха въ

¹⁾ Тоя пасажъ заемаше отъ книгата „Действията на 4-а дивизия“ на майоръ Христовъ, старши адютантъ на дивизията, свидетель на станалото, и който е билъ натоваренъ да предаде заповѣдъта за настѫплението на 3-а бригада.